

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЪГА“

гр. Враца, ул. „28 октомври“ № 7, тел.: 0884308731; e-mail: info-609116@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Димитринка Найденова

Вид директор ДГ „Дъга“ гр. Враца

МОДЕЛ

ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВОТА И ДЕЦАТА

В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА „ДЪГА“ ГР.ВРАЦА

ЗА 2026-2027 УЧЕБНА ГОДИНА

Настоящият Модел за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина е разработен на основание чл.39, (2) от Наредба № 5/03.06.2017 г. за предучилищно образование и е неразделна част от Правилника за дейността на ДГ „Дъга“ за учебната 2026/2027 учебна година.

Моделът за адаптирането на детето при първоначалното му постъпване в ДГ „Дъга“ гр. Враца е предназначен за родителите, медицинските сестри в детската ясла и педагогическите специалисти, които работят с деца в група на детска ясла и първа група в детската градина.

ЦЕЛ:

Разработване и прилагане на модел за адаптация на децата, които постъпват в първа възрастова група в условията на детската градина, който модел включва набелязани действия за ефективно сътрудничество между учителите в първа възрастова група и родителите за осигуряване на плавен преход от семейна среда към тази в детската градина и гарантира пълноценно физическо и психическо благополучие на детето.

ЗАДАЧИ:

1. Изграждане на партньорски взаимоотношения между учители и родители от приемането и записването на детето в детската градина за постигане на ефективна общност.
2. Изграждане на подкрепяща и безопасна среда за децата, която стимулира развитието на двигателни, речеви, социални и игрови умения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

Разработеният модел за взаимодействие между детската градина и семействата на новопостъпилите деца осигуряват цялостно развитие на детската личност и плавен преход от семейна среда към детската градина.

Понятието „адаптиране“ означава приспособяване на организма или на сетивните органи към околната среда и обкръжаващите условия. Адаптирането на детето от един възрастов период към друг е много индивидуален и специфичен в живота на всяко дете, особено когато става въпрос за деца в ранното и предучилищно детство. Замяната на семейната среда, определяна като малка социална общност, където всичко е познато и принадлежи на всички, общуването е неформално често с малък брой правила или без правила – с новата институционална среда в която има голям брой връстници и непознати възрастни; с ясни правила за общуване, структуриран режим на живот и очаквания към социалната роля – ученик, предполага ефективен и плавен процес на адаптация. Неговото реализиране гарантира по-нататъшен прогрес за цялостното функциониране на детето. Адаптирането на детето към условията на детската градина е процес свързан с действията и реакциите на трите страни в процеса на взаимодействие: учители, семейство и дете. Успешното адаптиране на детето предполага възрастните в лицето на детската градина и семейството да се включат активно и да подпомогнат този процес. При отделните деца в зависимост от индивидуалните особености и възрастта процесът на адаптиране е по - бавен. Именно тук е ролята на медицинските сестри и педагозите, работещи в детската градина в сътрудничество с родителите да направят по - безболезнена адаптацията на новоприетите деца.

ДГ „Дъга“ гр. Враца има актуалната задача да оптимизира взаимодействието между детската градина и семейството и да предложи такива форми и средства на сътрудничество, които да се основават на взаимно доверие, подкрепа и спокойствие.

Сътрудничеството и взаимодействието между семейството и детската градина е един от водещите акценти в програмната система на ДГ „Дъга“, гр. Враца и се осъществяват чрез разнообразни форми и средства като:

- индивидуални консултации, срещи с родителите, обучения, тренинги, анкети, разговори;
- присъствие в педагогически ситуации, празници, тържества и други режимни моменти.

Излизането от семейната среда и срещата с новата, непозната социална среда е част от живота на детето. Тръгването на детска градина е важно събитие за малкото дете, защото е свързано с цялостна промяна в живота му и попадането му в нова среда - материална, социална, обществена и природна. Именно семейството има най - голямо влияние върху развитието и възпитанието на детето. В семейството се поставят основите на нервно - психическото, физическото и емоционалното здраве на детето, както и началните умения и навици за

самообслужване, за поведение и общуване. Родителите в най - голяма степен може да допринесат за бързата адаптация на детето си, когато са убедени в способността на детето да премине през този етап. За безболезнена и бърза адаптация към тези промени много е важна предварителната подготовка на детето в семейството.

В ДГ „Дъга“ гр. Враца се прилагат множество подходи , като индивидуален подход към всяко дете и активни грижи за новопостъпилите деца, особено в периода на адаптация.

Екипът на ДГ „Дъга “ гр. Враца отчита спецификите на този период от развитието на детето и дава следните даваме следните насоки и препоръки за лесна и безболезнена адаптация към живота в детската градина:

- Да направят предварително посещение в детската градина: да се запознаят с материалната база, с образователната среда в групата, с дневната организация на дневния режим, празници, тържества, задължителни изисквания и правила към родителите.

- Преди постъпването да се следва дневния режим и храненето на детската градина.

- Предварително да се започне подготовката на детето към изискванията на новата среда.

То трябва предварително да се подготви за мисълта за детска градина: разкажете му за детската градина, за това, че там ще намери приятели и ще играе с тях; заведете го до детската градина и го оставете да наблюдава как децата играят на двора, как се смеят и радват на връстниците си и на игрите с тях, вдъхвайте му увереност и сила.

- Да се формират у детето положителни нагласи и представи за детската градина, да се говори за ходенето на градина с радост и насърчаване, с положителни чувства и емоции;

- Раздялата в детската градина трябва да е кратка и насърчаваща детето. Най -добре е родителят сам да си изработи ритуал за раздяла, който да следва стриктно и ежедневно. Ритуалът ще направи родителят по - уверен и тази увереност ще се предава на детето;

- Родителите своевременно и ежедневно е необходимо да се информират и консултират за адаптирането, постиженията и поведението на детето, да споделят своите впечатления и наблюдения с персонала;

- Целодневният престой на детето да е по - кратък в периода на адаптация;

- Да е дружелюбно към другите деца; да споделя играчки и предмети от бита;

- Да има елементарни умения за подреждане на играчки и др. В детската градина се усвояват навици за самообслужване, а това изисква усилия и време. Затова изградените в семейството начални умения и навици за самостоятелност улесняват адаптирането в новата обстановка и среда;

- Да умее да слуша музика и да изпълнява естествени движения на фона на музиката; да слуша приказки; да изпълнява указания;

- Може да идва в групата със своя любима играчка. Играчката е част от дома и семейството и го кара да се чувства комфортно;
- Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно;
- Да се щади емоционалното му състояние и да се подхожда според него.

В детството емоционалното съзнание се обогатява, усвояват се ускорено ключови емоционални умения, формира се основата на емоционалната грамотност и се очертава формиращата се индивидуалност на детето.

Персоналът на детската градина „Дъга“ гр. Враца:

- Възприема детето като най - висша ценност;
- Подкрепя, насърчава, поощрява и стимулира детето в цялостната му дейност и поведение;
- Посреща и приема детето с положително настроение, вежливо, учтиво, като съсредоточава вниманието си главно към него и създава у детето усещането за сигурност и спокойствие;
- Запознава се с родителите, детето, представя го на другите деца;
- Подготвя предварително средата в групата за игра и занимания по избор на децата;
- Определя лично пространство, надписано за всяко дете - гардеробче, легло, място на масите за хранене и обучение и запознава родителите с тях;
- Запознава детето с обстановката и обяснява предназначението на отделните помещения; материали, пособия и други;
- Организира и провежда дневния режим и учебния ден , като се съобразява с възрастовите и индивидуалните възможности на децата, техните потребности и желания. Осигурява разнообразие на дейности - образователни, възпитателни, почивка, игри и други основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- Подкрепя и подпомага всяко дете когато изпитва затруднения, колебания и несигурност;
- Следи и възпрепятства агресивно поведение между децата, удряне, блъскане, щипане и други физически форми на агресия между децата;
- Поддържа спокойна , позитивна и приятна атмосфера на общуване и комуникация с децата, без напрежение и стрес;
- Използва цялата материално - техническа база за интересно, развиващо, обучаващо и забавно пребиваване на детето в детската градина;
- Дава на родителите своевременно и ежедневно информация и консултиране за адаптирането, постиженията и поведението на децата;
- Персоналът спазва професионална етика и отговорности, произтичащи от закона и длъжностната характеристика на всеки един служител на ДГ „Дъга“.

При деца с трудна адаптация към детска градина, могат да бъдат извършени следните модели на адаптация с присъствието на родител:

➤ **Адаптация с родител**

Родителят посещава заедно с детето си детска градина през първите три дни. Престоят трябва да е съобразен с режимния момент на децата (препоръчително е посещенията да бъдат във времето за свободна игра). В първия ден времетраенето е 1 час, вторият 2 ч., а третия ден е не повече от 3 ч. Присъствието е в съответните режимни моменти, като родителят участва като наблюдател, но има възможност да се включи в заниманията на детето. Продължителността на присъствието на родителите, както и дейностите, в които могат да участват се определят предварително на индивидуални срещи между учителите и родителите. Родителят е необходимо да представи пред медицинската сестра в ДГ здравна книжка.

➤ **Почасова адаптация**

Първите два дни децата се приемат за два часа престой от 9:00 ч. до 11:00 ч. Според това как детето се чувства, се определят часовете за престой за следващите дни. Постепенно се натрупва времето за престой, за да се избегне травмиране на детето и родителите. По време на престоя си, детето се развежда от служител на детската градина из пространството, като му се представят децата, предлагат му се занимания и игри.

➤ **Полудневна адаптация**

Според индивидуалната рефлексия на детето, то може да посещава полудневно детското заведение за по-продължителен период и когато от страна на семейството и на педагозите се прецени, че вече се чувства достатъчно уверено в новата среда, да премине към целодневен престой.

Всяка адаптация изисква време и е различна за всяко дете. Продължителността на адаптацията зависи и от характера на детето, семейната среда, здравословното му състояние, както и от методите и подходите, които учителите и другите служители избират и прилагат по пътя на приобщаването на детето.

Приемаме, че детето е адаптирано когато:

- Започва да се храни и има спокоен сън;
- Раздялата с родителя е все по-лесна и бърза с всеки изминал ден;
- Проявява желание за общуване с другите деца и възрастни;
- С желание взема участие в организираните дейности.

Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина на ДГ „Дъга“ гр. Враца е обсъден и приет с решение на педагогическия съвет – Протокол № 1 / 15.09.2026 г. и утвърден със заповед на директора № 438-2 /15.09.2026 г.